

Formulier ten behoeve van het indienen van schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 37 van het Reglement van Orde Verenigde Vergadering Delfland

Aangepaste schriftelijke vragen
Herkomst vervuiling oppervlaktewater

Geachte college,

Vervuiling van het oppervlaktewater is een voortdurende zorg van de waterschappen. Ook de fracties CDA en Ongebouwd delen de zorgen over de kwaliteit van ons water: toekomstige generaties rekenen op goed rentmeesterschap voor wat aan ons is toevertrouwd.

Beide constateren dat er verschillende zienswijzen bestaan over de huidige vervuiling van het water, en meer specifiek over de bronnen van die vervuiling. Voorop staat dat alleen de echte veroorzakers van vervuiling moeten worden aangesproken. De goeden mogen niet onder de kwaden lijden. Daarom zijn objectieve en feitelijke gegevens noodzakelijk.

Twee recente publicaties, een petitie en een Kamermotie bevestigen het beeld dat lang niet altijd voldoende onderbouwd wordt wie moet worden aangesproken als vervuiler. Daarnaast worden vraagtekens gezet bij de cijfers en normering omtrent vervuiling.

1. In een artikel in het blad V-focus, juni 2016, met als kop *Unie van Waterschappen doof voor kritiek*, reageert Hoogheemraad Ter Woorst namens de Unie van Waterschappen op een onderzoek door het Stichting Mesdag Zuivelfonds met als titel 'Waterkwaliteit en veehouderij' en de Kamervragen (en motie) die daarover zijn ingediend. Het rapport schetst een kritisch beeld van de wijze waarop door waterschappen en Deltares de vervuilingsschuldvraag deels onterecht neerleggen bij de veehouderij.

Meer inhoudelijk wordt in het rapport kritiek geuit op de wijze waarop waterschappen de vervuiling van het oppervlaktewater in kaart brengen. De normen die waterschappen stellen aan de waterkwaliteit in agrarische gebieden op het gebied van stikstof en fosfaat blijken voor discussie vatbaar en voor de veehouderij soms onhaalbaar, bijvoorbeeld door exogene redenen. Daardoor ontstaat een vertekend beeld van de vervuiling van het oppervlaktewater, die aan (een deel van) de land- en tuinbouw is toe te schrijven. Gesteld wordt dat de Unie van Waterschappen doof lijkt te zijn voor deze kritiek. De toegerekende vervuiling van het oppervlaktewater, met name de 'aangenomen' jaarlijkse afspoeling van bepaalde schadelijke stoffen van boerenerven, lijkt onjuist berekend.

In het interview met Hoogheemraad Ter Woorst wordt aangegeven dat de Unie het rapport en de Kamervragen niet kent. Het CDA en Ongebouwd vinden de reactie vanuit de Unie van Waterschappen onvoldoende. Zowel het onderzoek als de Kamermotie vraagt om een uitgebreidere en inhoudelijke reactie. De recent verschenen reactie van D&H van Delfland (1 september) past ook in dit beeld: er wordt scherp afstand genomen zonder inhoudelijke duiding en/of weerlegging van de hierboven weergegeven problematiek.

2. In een artikel in De Telegraaf, 20 juli 2016 met als kop *Water niet schoon door lozingen van tuinders* worden met name tuinbouwbedrijven in het Westland aangewezen als vervuilers met betrekking tot bestrijdingsmiddelen zoals Imidacloprid. Wat opvalt is dat in dit artikel vervuiling door meststoffen en fosfaten enerzijds en bestrijdingsmiddelen en gifstoffen anderzijds door elkaar heen worden benoemd. Hiermee wordt het risico

gelopen dat de agrarische sector als geheel wordt aangewezen als vervuiler, terwijl hiervan geen sprake is. De CDA-fractie en Ongebouwd zijn van mening dat duidelijker dan tot nu toe moet worden gecommuniceerd: wie is op welk probleem aanspreekbaar.

Beide artikelen zijn als bijlage toegevoegd:

Vragen

Het CDA Delfland en de fractie Ongebouwd hebben naar aanleiding van beide artikelen een aantal vragen aan het college.

1. Kent u de aangenomen Kamermotie van CDA, SGP en VVD (Herkomst vervuiling oppervlaktewater) en welke gevolgen ziet u in deze motie voor Delfland?
2. Hoe oordeelt u over de blijkbaar ontkennende reactie van de zijde van de Unie van Waterschappen op de in het bewuste artikel beschreven kritiek op het normenbeleid van o.a. waterschappen?
3. Wat is uw inhoudelijke oordeel over het rapport van de Stichting Mesdag Zuivelfonds? Wat is uw oordeel op de kritiek in het rapport omtrent gestelde normen en de mate waarin deze reëel te noemen zijn; welke conclusies en aanbevelingen neemt Delfland over, en hoe gaat Delfland hier mee aan de slag?
4. Deelt u de mening van de CDA-fractie en Ongebouwd dat niet de gehele agrosector kan worden aangewezen als vervuiler en hoe geeft u hier gevolg aan in de communicatie?
5. In hoeverre is de in het rapport geschetste situatie ook van toepassing op Delfland en worden ook binnen Delfland door met name de veehouderij gestelde normen met betrekking tot het gehalte stikstof en fosfor in het oppervlaktewater overschreden?
 - a. Hoe is dit gerelateerd aan het dossier 'erfafspoeling'?
 - b. hoe wordt dit met feiten en cijfers onderbouwd?
6. Bent u van mening dat deze normen voor de landbouw en met name de veeteelt redelijkerwijs haalbaar zijn? Zo ja: waarop baseert u dit, zo nee: waarom niet?

Beide fracties zijn van mening dat agrariërs juist elkaar moeten aanspreken op mogelijke vervuiling en het overtreding van normen. Daarvoor is het nodig om goed zicht te hebben op de mate van vervuiling per polder/per gebied.

7. Krijgen agrariërs inzicht in de mate van vervuiling binnen de eigen polder/het gebied? Zo niet, waarom niet?
8. Ondersteunt Delfland collectieven of individuele agrariërs die van goede wil zijn en collega's willen aanspreken? Zo ja, hoe, zo nee, waarom niet?
9. Deelt u de visie van de CDA en Ongebouwd-fractie dat dit de basis vormt voor positieve handhaving enerzijds en een strenge handhaving voor kwaadwillenden anderzijds?

Wij verzoeken u de beantwoording van deze vragen toe te voegen aan de set met informatie voor de commissiebehandeling van GSG op 1 november aanstaande.

Wij zien de beantwoording in vertrouwen tegemoet,

Cees Kuijvenhoven, fractievoorzitter CDA
Relus Breeuwsma, commissielid CDA (GSG)
Ria van den Burg, fractie Ongebouwd

Vragen en antwoorden

1. Kent u de aangenomen Kamermotie van CDA, SGP en VVD (Herkomst vervuiling oppervlaktewater) en welke gevolgen ziet u in deze motie voor Delfland?
Ja. De motie sluit aan bij de werkzaamheden die Delfland samen met andere partijen uitvoert o.a. voor het volgende stroomgebiedbeheersplan van de Europese Kaderrichtlijn Water.
2. Hoe oordeelt u over de blijkbaar ontkennende reactie van de zijde van de Unie van Waterschappen op de in het bewuste artikel beschreven kritiek op het normenbeleid van o.a. waterschappen?
Zie de brief van D&H aan de VV over dit onderwerp (1 september 2016; kenmerk 1268323): het college van D&H neemt met nadruk afstand van de teksten van V-focus in verband met de daarin voorkomende onjuistheden. De Unie van Waterschappen heeft een uitgebreide reactie gemaakt; deze is bijgevoegd bij de genoemde brief. Verder wordt in het artikel ook de goede samenwerking tussen waterschappen en agrariërs gemeld: "Unie-bestuurder Ingrid ter Woorst vertelt graag over de regionale waterprojecten die waterschappen samen met landbouworganisatie LTO hebben opgepakt, binnen het Deltaprogramma Agrarische Waterbeheer De eerste vruchten van de projecten werden geplukt."
3. Wat is uw inhoudelijke oordeel over het rapport van de Stichting Mesdag Zuivelfonds? Wat is uw oordeel op de kritiek in het rapport omtrent gestelde normen en de mate waarin deze reëel te noemen zijn; welke conclusies en aanbevelingen neemt Delfland over, en hoe gaat Delfland hier mee aan de slag?
In de rapportage wordt de suggestie gewekt dat andere bronnen (dan dierlijke mest) fors bijdragen aan de hoge nutriëntenbelasting, zoals watervogels en riooloverstorten. Dit is onjuist (zie de genoemde brief bij antwoord 2); de bijdrage van deze bronnen in het buitengebied van Delfland (graslandpolders) is, op jaarbasis, klein. Deze bronnen kunnen lokaal wel problemen veroorzaken. Daarnaast worden er een aantal, bij Delfland en andere waterkwaliteitsbeheerders in Rijn West, bekende aandachtspunten genoemd. Deze partijen zijn hiermee aan de slag (o.a. een nadere analyse van het lokale watersysteem).
4. Deelt u de mening van de CDA-fractie en Ongebouwd dat niet de gehele agrosector kan worden aangewezen als vervuiler en hoe geeft u hier gevolg aan in de communicatie?
Ja, in de waterkwaliteitsrapportage wordt hier jaarlijks aandacht aan besteed. De hoogste overschrijdingen van de waterkwaliteitsnormen zijn gemeten in glastuinbouwpolders (zie ook website van Delfland)
5. In hoeverre is de in het rapport geschetste situatie ook van toepassing op Delfland en worden ook binnen Delfland door met name de veehouderij gestelde normen met betrekking tot het gehalte stikstof en fosfor in het oppervlaktewater overschreden?
 - a. Hoe is dit gerelateerd aan het dossier 'erfafspoeling'?
 - b. hoe wordt dit met feiten en cijfers onderbouwd?*A. T.a.v. erfafspoeling is de VV geïnformeerd door:*
 - *de brief "subsidie beperken gevolgen erfafspoeling 2015- 2016" (datum 28 september 2015, kenmerk: 1220085)*
 - *de brief "stand van zaken Deltaplan Agrarisch Waterbeheer(datum 7 juni 2016, kenmerk 1252300)*
 - *excursie categorie Ongebouwd 28 augustus 2016 met presentaties door LTO en Delfland waarbij ook de resultaten en de goede samenwerking tussen Delf-*

land en melkveehouders is genoemd. Beide presentaties zijn terug te vinden op ibabs.

B. In de waterkwaliteitsrapportage 2015 van Delfland is de toestand van het oppervlaktewater beschreven en de bronnen van vervuiling, op basis van de meest recente cijfers (zie ook website van Delfland).

6. Bent u van mening dat deze normen voor de landbouw en met name de veeteelt redelijkerwijs haalbaar zijn? Zo ja: waarop baseert u dit, zo nee: waarom niet? *Bij Delfland (en veel andere partijen) bestaat de zorg dat de KRW-doelen in 2027 niet gehaald worden. Er moet een tandje bij. Onder andere bij de aanpak van de voedingsstoffen fosfor en stikstof. Aan de waterkwaliteitsproblemen willen wij het liefst samen met verantwoordelijke sectoren werken, zoals dat nu al op veel plekken gebeurt.*

Beide fracties zijn van mening dat agrariërs juist elkaar moeten aanspreken op mogelijke vervuiling en het overtreding van normen. Daarvoor is het nodig om goed zicht te hebben op de mate van vervuiling per polder/per gebied.

7. Krijgen agrariërs inzicht in de mate van vervuiling binnen de eigen polder/het gebied? Zo niet, waarom niet?

Ja, agrariërs worden onder andere geïnformeerd in het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (bij informatiebijeenkomsten). Voor een nog betere bewustwording wordt hier nog verder aan gewerkt: zoals de onlangs gereedgekomen digitale waterkwaliteitskaart op de website van Delfland en het onderzoek naar het zelf meten en uploaden van de waterkwaliteit door bijvoorbeeld agrariërs (zie ibabs voor presentatie hierover tijdens informatieve VV dd. 1 september 2016).

8. Ondersteunt Delfland collectieven of individuele agrariërs die van goede wil zijn en collega's willen aanspreken? Zo ja, hoe, zo nee, waarom niet? *Ja, zie brief hierover aan VV over de stand van zaken van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (kenmerk 1252300, 7 juni 2016): momenteel wordt bijvoorbeeld samengewerkt bij de uitvoering van de subsidieregeling "Voorkomen erfafspoeling".*

9. Deelt u de visie van de CDA en Ongebouwd-fractie dat dit de basis vormt voor positieve handhaving enerzijds en een strenge handhaving voor kwaadwillenden anderzijds?

Ja, Delfland maakt onderscheid tussen:

- bedrijven die (illegaal) lozen. Insteek is om deze streng aan te pakken.*
- bedrijven die emissies willen beperken. De bestaande samenwerking met onder andere melkveehouderij wordt voortgezet en versterkt.*

Ook zet Delfland voor de glastuinbouwgebieden in op een polderaanpak voor bestrijdingsmiddelen (gebiedsgericht monitoren en handhaven), beschreven in de procesaanpak "intensiveren aanpak chemische waterkwaliteit" (VV, 22 september 2016, kenmerk: 1272396) en gepresenteerd op informatieve VV dd. 1 september 2016 (zie ibabs).

Considerans, aanleiding van, toelichting op of achtergrond van de schriftelijke vragen

Zie bijlage

Dit formulier richten aan de voorzitter van de Verenigde Vergadering van Delfland mvanhaersmabuma@hhdelfland.nl met afschrift aan de griffier hfobler@hhdelfland.nl

**DMS nummer:
Datum en tijdstip ontvangst:**

ⁱ De Europese Kaderrichtlijn Water kent verschillende stroomgebieden. Delfland ligt in deelstroomgebied Rijn-West en werkt daarin samen met partners om de doelen voor waterkwaliteit te halen)